Legenda o Ukrajině

Легенда про Україну

Když Bůh obydlel zemi lidmi, začaly jej jednotlivé národy prosit o kus země, kde by mohly žít. Jenom Ukrajinci si putovali bezstarostně krajinou a kochali se krásami světa.

Jednou se rozhlédli kolem sebe a spatřili, že všude se hemží lidé. Každý měl svoje místo na světě jenom oni ne. Vydali se tedy Ukrajinci k Bohu. Tiše stáli před prahem a čekali, poněvadž Pán bůh byl zrovna něčím tuze zaměstnán.

Když se Stvořitel ohlédl, uviděl vojáky s chocholy a podivil se: „Copak potřebujete, chlapci?"

„Rádi bychom svoje území, Bože!"

„Dostanete je. Běžte a usídlete se na támhletom kousku mezi moři," ukázal Hospodin prstem dolů.

„Ale tam už jsou Španělé, Bože!"

„No tak se usaďte vedle nich!"

„Nemůžeme, Hospodine, tam už jsou Francouzi, a dál Němci, a ještě plno dalšího všelijakého lidu."

Pán bůh shlédl na svět a vskutku: vše už je rozdáno. Avšak kozáci se mu tak zalíbili, že je nechtěl nechat bez vlasti.

„Tak dobře," pravil. „Dám vám tamten koutek nad Dněprem, který jsem si nechal pro zemský ráj. Půda je tam tuze úrodná a voní medem. Voda je jak mléko a z nebe do lidských duší plyne píseň. Po tomhle kousku se budou sápat zloduchové, proto jej musíte hlídat a bránit. Pokud se doopravdy ukážete jako stateční a čestní rytíři, za které vás mám, bude se vám tam dobře žít."

„Dobrá, Hospodine! Staň se, jak pravíš. Požehnej nám prosím na cestu!"

Pán bůh jim požehnal a vyprovodil je až k rajským vratům.

Od té doby orají kozáci svou půdu a se zbraní v ruce ji brání proti všelijakým zloduchům.

Svému rajskému koutku dali jméno Ukrajina.

Rukavička

Pykaburka

Šel dědeček lesem, za ním běžel psík. I ztratil dědeček rukavici.
Tu běží myška, vlezla do rukavičky a povídá:
„Tady budu bydlet!"
Najednou přiskákala žabka a ptá se:
„Kdopak bydlí v rukavičce?"
„Myška Škrábalka. A kdo jsi ty?"
„Jsem žabka Skákavka. Pusť mě taky!"
A už jsou tam dvě.
Tu běží zajíček. Přiběhl k rukavičce a ptá se:
„Kdopak bydlí v rukavičce?"
„Myška Škrábalka a žabka Skákalka. A kdo jsi ty?"
„Jsem zajíček Ušáček. Pusťte mě taky!"
„Tak pojď!"
A už jsou tři.
Tu běží liška a hned k rukavičce:
„Kdopak bydlí v téhle rukavičce?"
„Myška Škrábalka, žabka Skákalka a zajíček Ušáček.
A kdo jsi ty?"
„Jsem liška Ryška. Pusťte mě taky!"
„Tak pojď!"
A už tam jsou čtyři.

Tu jde kolem vlk. Hrne se také k rukavičce:
„Kdopak bydlí v rukavičce?"
„Myška Škrábalka, žabka Skákalka, zajíček Ušáček a liška Ryška.
Kdo jsi ty?" „Jsem vlček Šedý krček. Pusťte mě taky!"
„No tak pojď také!" A už je jich pět. Kde se vzal, tu se vzal – běží divočák.
„Kdopak bydlí v rukavičce?" „Myška Škrábalka, žabka Skákalka, zajíček Ušáček, liška Ryška a vlček Šedý krček. A kdo jsi ty?"
„Chrochro, jsem divočák Štětiňák, pusťte mě taky!"
„To je nadělení! Každý nám do rukavičky leze! Jak se sem vejdeš?"
„Nějak se vejdu! Pusťte mě!" „No, co s tebou naděláme... Tak teda pojď!"
Vlezl divočák do rukavičky, už je jich šest. Mačkají se jeden na druhého, sotva se do rukavičky vejdou.
Najednou zapraskalo v křoví – šine se k rukavičce medvěd.
Zaryčel a ptá se: „Kdopak bydlí v rukavičce?"
„Myška Škrábalka, žabka Skákalka, zajíček Ušáček, liška Ryška, vlček Šedý krček a divočák Štětiňák. A kdo jsi ty?"
„Hoho! Vás tam ale je! Jsem medvěd Medojed! Tak mě pusťte taky!"
„Ale kdepak! I tak je tu těsno!"
„Nějak se přece vejdeme!" „No tak dobře, ale jen na krajíček!"
Vlezl tedy do rukavičky i medvěd, už je jich sedm. Těsno je v rukavičce, tak tak že nepraskne. A v tom se dědeček zastavil, kouká – rukavice nikde. Tak jde honem zpátky, hledá rukavičku
A jeho psík běží vpředu. Vidí, jak se rukavička hýbe. Psík zaštěkal: „Haf haf!" Zvířátka se lekla a šup do lesa.
Dědeček přišel, zvedl rukavičku a šel si dál.

Jak slavík učil člověka moudrosti

Як соловейко головіка розуму навчив

Jeden člověk chytil slavíka a chtěl ho sníst. Ale ptáček mu říká:
„Ne, já tě nezasytím, člověče. Raději mě nech letět a já tě naučím třem věcem, které se ti jednou budou hodit."
Muže to potěšilo a slíbil, že ho nechá letět, pokud slavík splní svůj slib.
Slavík říká:
„Nikdy nejez, co ti nechutná. Nikdy nelituj toho, co již nelze vrátit. Nikdy nevěř hloupostem."
Jakmile to člověk uslyšel, pustil slavíka.
Ale slavíka zajímalo, jestli si ten člověk doopravdy vzal jeho rady k srdci, a povídá mu:
„Ouha! Špatně jsi udělal, když jsi mě nechal letět! Kdybys věděl, jaký poklad u sebe mám, nikdy bys mě nepustil! Neboť mám drahou a velkou perlu; kdybys ji získal, byl by z tebe teď boháč."
Když to muž slyšel, zesmutněl, skočil po slavíkovi a žádal ho, aby se k němu vrátil.
Slavík na to říká:
„Teď vím, že jsi hloupý člověk. Všechno, co jsem tě učil, bylo marné. Lituješ toho, co se již nemůže vrátit. Věříš hloupostem! Podívej, jak jsem malý. Kam by se asi ta velká perla vešla?!"
A uletěl.

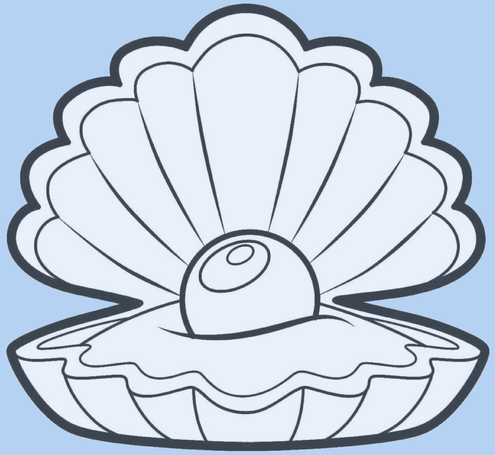

Labutí husy*

Zycu-nedegi

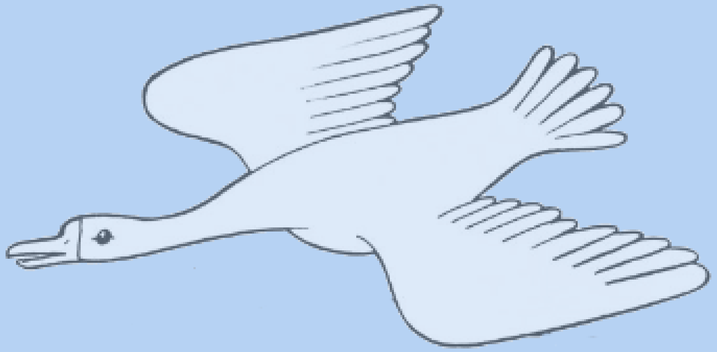

Žili byli muž se ženou a měli dvě děti: dceru Maričku a syna Ivánka. Jednoho dne odjeli rodiče do města na trh a řekli Maričce, aby pohlídala svého mladšího bratra. Marička však svého bratříčka posadila na lavičku na sluníčku a sama běžela za kamarádkami.
Když se vrátila, Ivánek nikde nebyl a dívka tušila, že ho odnesly husy-labutě za babou Jagou.
Marička se vydala je najít, ale neví, kam se rozběhnout.
Tu uviděla dívenka Pec a zeptala se jí na cestu.
Pec požádala Maričku, aby z ní vytáhla koláče, jinak by se spálily, že pak dívce cestu ukáže.
Marička vytáhla koláče, Pec jí ukázala cestu, a dívenka běžela dál za svým bratrem.
Najednou vidí Jabloň a i té se Marička zeptala, kam husy-labutě letěly.
Jabloň požádala Maričku, aby otrhala zralá jablíčka, a teprve pak jí cestu ukázala. Jde Marička dál a vidí mléčnou Říčku s kyselými břehy a ptá se jí na cestu. Říčka řekla, že jí cestu ukáže, pokud jí Marička odsune těžký kámen z proudu.
Dívka posunula holí kámen a Říčka jí ukázala cestu k domu baby Jagy.
Tam u kamen seděl Ivánek. Marička ho chytila a běžela hned zpátky domů.
Když Baba Jaga uviděla, že je chlapec pryč, hned se ho vydala hledat. Marně však po dětech pátrala.
Říčka schovala Maričku s bratrem pod příkrým břehem, Jabloň je přikryla větvemi, i Pec je u sebe schovala. S nepořízenou se baba vrátila do chalupy.
Když se děti vrátily domů, už na ně čekali rodiče, kteří jim z trhu přivezli plno dobrot.

*Husa labutí (Anser cygnoides) je druh husy volně žijící v některých částech Asie, především na území Mongolska a na severu Číny. Výjimečně je najdeme i v Laosu. Do Evropy byla dovezena v první polovině 20. století a vysazována jako lovný pták. V Asii je už tisíciletí domestikována.